

Budgetforlig 2027 - 2030

Styrkelse af velfærden - Aktive med hjerte og vilje

Partierne i Haderslev Kommunalbestyrelse har den 24. september 2026 indgået forlig vedrørende budget 2027-2030 for Haderslev Kommune.

DEN OVERORDNEDE ØKONOMISKE OG STRATEGISKE RAMME

Forligspartierne sætter med budgetforliget for 2027-2030 vores retning for udviklingen af Haderslev Kommune i de kommende år. Den retning tager udgangspunkt i bl.a. de strategiske initiativer fra Budget 2026-2029, hvoraf flere tiltag såsom svømmefacilitet, plejeboliger og campusdannelse er stærkt på vej til realisering.

Forligspartierne ønsker med dette budgetforlig at bidrage til realiseringen af visionen – Aktive med hjerte og vilje - og visionens fire pejlemærker:

- Den gode velfærd – fra hverdag der hænger sammen til hverdag med overskud
- Blå-grøn livskvalitet – fra natur som bagtæppe til natur som aktiv drivkraft
- Erhverv, uddannelse og forsvar i vækst – fra potentiale til omsat virkelyst
- Fællesskabets kommune – fra at flytte hertil til at høre til

For at realisere visionen og særligt pejlemærket om den gode velfærd ønsker forligspartierne med budgetforliget at styrke velfærden ved at øge den faglige kvalitet.

Som et ekstraordinært initiativ er forligspartierne enige om at prioritere cirka 100 mio. kr. af kommunens kassebeholdning til at styrke velfærden. Det skal skabe grobund for en positiv fremtidsudvikling i Haderslev Kommune. Det skal ske ved en række strategiske investeringer, der skal styrke velfærdstilbudenes kvalitet, bidrage til væksten samt medføre mere effektiv drift og rammeoverholdelse. Det ekstraordinære initiativ er muligt som følge af en flerårig ansvarlig økonomisk tilgang.

Budgettet indeholder en række særlige væsentlige velfærdstiltag, der omhandler styrkelsen af kvaliteten på social- og handicapområdet, senior- og sundhedsområdet samt børne- og familieområdet

Vækst og udvikling er fortsat vigtig for forligspartierne, da det skal sikre muligheden for at finansiere velfærden i fremtiden. Forligspartierne, der fortsat bakker op om vækstambitionen, investerer med dette budgetforlig også i flere uddannelsespladser, indbyggere og arbejdspladser.

Det er centralt for forligspartierne fortsat at have en ansvarlig økonomisk tilgang med balance i økonomien og fokus på at styrke kommunens robusthed. Samtidig er der enighed om, at der løbende skal skabes råderum for at kunne investere yderligere i velfærd og vækst. I den forbindelse er forligspartierne enige om, at omstillingsbidraget erstattes af mere målrettede prioriteringer. I det omfang, det ikke lykkes at identificere det fulde ambitionsniveau, vil det resterende beløb finansieres af fagudvalgenes servicerammer.

Organisations- og Beredskabsudvalget får til opgave at tilrettelægge en langsigtet plan for temabase-rede analyser. Analyserne skal understøtte fagudvalgenes arbejde med at identificere de målrettede prioriteringer og muligheder inden for egne rammer, som erstatter omstillingsbidraget. Som led i processen inddrages relevante eksterne aktører samt medarbejdere.

Haderslev Kommune har en økonomisk politik, der sammen med løbende økonomiopfølgning og klare styringsprincipper med fokus på rammeoverholdelse, sikrer en stabil økonomi, hvor større besparelser undgås. Forligspartierne står fast på, at nye initiativer skal være fuldt finansierede. Det giver politisk handlefrihed på kort og længere sigt, samtidig med at det understøtter en bæredygtig velfærd, der skaber værdi for borgerne.

Med udgangspunkt i det supplerende budgetmateriale er partierne enige om at fastholde en uændret skattefastsættelse og vælge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Hovedtallene for budgetforliget fremgår af nedenfor viste tabel, og de foretagne politiske prioriteringer fremgår af bilag 2.

Beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Indtægter	-4.741,3	-4.803,0	-4.894,0	-5.026,1
Ordinære driftsudgifter	4.489,4	4.573,4	4.668,9	4.795,3
Anlæg	122,9	242,9	206,4	198,9
Lån, finans, mv.	108,5	45,2	41,5	52,2
Kassefinansiering	-16,9	-68,0	-15,0	-
Resultat	-37,4	-9,5	7,8	20,3

DEMOGRAFI

Haderslev Kommune oplever en demografisk udvikling med en stigende andel af ældre borgere og et faldende antal børn og unge i alderen 0-16 år. Budgetterne tilpasses derfor, så der tilføres 16,4 mio. kr. årligt til seniorområdet under Senior- og Sundhedsudvalget, mens budgettet på skole- og dagtilbudsområdet reduceres med samlet 11,9 mio. kr. årligt på Børne- og Familieudvalgets budget.

Forligspartierne er enige om at lægge demografiforudsætningerne for 2027 til grund for hele budgetperioden. Beslutningen skal ses i lyset af usikkerhed om, hvordan den demografiske udvikling vil blive kompenseret i kommende økonomiaftaler. Herved undgås det at træffe beslutninger for overslagsårene 2028-2030 på et ukendt grundlag. Forligspartierne er samtidig enige om, at fagudvalgene i deres løbende prioriteringer og planlægning skal tage højde for de forventede demografiske ændringer fra 2028 og frem.

STYRKELSE AF VELFÆRDEN

Forligspartierne er enige om at prioritere velfærden ved at styrke kvaliteten på særligt tre områder: Social- og handicapområdet, senior- og sundhedsområdet og børne- og familieområdet.

Styrkelse af kvalitet på social- og handicapområdet

Forligspartierne ønsker at styrke et socialområde, der tager udgangspunkt i mennesket frem for udfordringen. Alle skal have mulighed for at leve et så værdigt og selvstændigt liv som muligt med adgang til fællesskaber, relationer og den støtte, der gør en positiv forskel i hverdagen. Derfor prioriteres indsatser, der kombinerer faglig kvalitet, nærhed og ansvarlig udvikling af området. Forligspartierne lægger vægt på, at samarbejdet med civilsamfundet stadig prioriteres.

Med dette budgetforlig er forligspartierne enige om at prioritere 25,9 mio. kr. til service og 25,0 mio. kr. til anlæg til området. Det indebærer bl.a. nedenstående tiltag.

BOTILBUD TIL DET SPECIALISEREDE VOKSENOMRÅDE

Det er vigtigt for forligspartierne, at borgere, der visiteres til et botilbud, kan bo tæt på deres pårørende. Forligspartierne er derfor enige om at etablere et nyt botilbud efter servicelovens § 107 og § 108 i Haderslev Kommune. Det skal styrke kapacitet, kvalitet og nærhed på det specialiserede voksenområde. Tilbuddet skal sikre tidssvarende rammer og reducere behovet for køb af eksterne pladser. Investeringen vil bidrage til øget kvalitet, økonomisk bæredygtighed og rammeoverholdelse.

Der afsættes 10,0 mio. kr. i 2028 og 15,0 mio. kr. i 2029.

AKUSTISK ASSISTENT PÅ BOTILBUD

Akustisk assistent bidrager til øget tryghed og færre forstyrrelse for borgere om natten på botilbud. Forligspartierne er enige om at prioritere 0,6 mio. kr. årligt.

ET RART STED AT VÆRE - ET STED DER UNDERSTØTTER FÆLLESSKABER

Forligspartierne er enige om, at der også i fremtiden bør være et samlingssted for mennesker, der søger et fællesskab, der ikke findes inden for de nuværende muligheder. For at understøtte de frivillige kræfter og aktører fra civilsamfundet, er forligspartierne enige om at prioritere midler til et tilskud, som primært skal anvendes til medarbejder- og aktivitetsudgifter. De nærmere forhold fastsættes af Social- og Handicapudvalget med inddragelse af brugere af samlingsstedet. Modtagerne af tilskuddet skal årligt afrapportere til Social- og Handicapudvalget.

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt.

SOCIALVICEVÆRT

En socialvicevært skal understøtte udsatte beboere med hverdagens gøremål. Forligspartierne er enige om fortsat at prioritere en socialviceværtsfunktion, der dermed kan yde støtte til beboerne i Hoptrup Hytteby i deres dagligdag. Den nærmere udmøntning fastsættes af Social- og Handicapudvalget. Modtagerne af tilskuddet skal årligt afrapportere til Social- og Handicapudvalget.

Der afsættes årligt 0,370 mio. kr.

DET SPECIALISEREDE VOKSENOMRÅDE

Det specialiserede voksenområde er fortsat under økonomisk pres. En udvikling, der ses i kommuner over hele landet. For at sikre området et bæredygtigt afsæt eftergives merforbruget i regnskab 2026 med 20 mio. kr., ligesom der afsættes en engangsbevilling på 20 mio. kr. i 2027.

Fagudvalget har fortsat en opgave i via prioritering, omstilling og tæt økonomistyring for at sikre balance mellem aktivitet og økonomi på området.

Styrkelse af kvalitet på senior- og sundhedsområdet

Forligspartierne ønsker en ældrepleje med høj faglig kvalitet, hvor den enkelte mødes med værdighed, respekt og mulighed for at leve et selvstændigt liv længst muligt. Derfor investeres der i en flerårig styrkelse af fagligheden, samtidig med at civilsamfund, pårørende og lokale fællesskaber inddrages som en vigtig del af et godt og meningsfuldt hverdagsliv. Målet er at skabe en ældrepleje med både stærke faglige kompetencer og nærvær.

Med dette budgetforlig er forligspartierne enige om at prioritere 29,2 mio. kr. til service og 3,5 mio. kr. til anlæg til området. Det indebærer bl.a. nedenstående tiltag.

STYRKET FAGLIGHED I HJEMMEPLEJEN

Hjemmeplejen står over for mere komplekse pleje- og omsorgsopgaver, hvilket stiller øgede krav til medarbejdernes faglige kompetencer. Forligspartierne ønsker derfor at styrke fagligheden i hjemmeplejen gennem en flerårig plan, der på sigt medfører, at alle medarbejdere er faglærte. Med dette tiltag understøttes kvaliteten i opgaveløsningen og de faglige forudsætninger for at møde fremtidens behov i hjemmeplejen.

Der afsættes 3,0 mio. kr. årligt.

FLERE SOSU-ELEVER

Forligspartierne prioriterer at uddanne flere SOSU-elever og afsætte midler til fuld løn fra Grundforløb 2 i perioden 2027-2029. De øgede elevudgifter og styrkelse af vejledningen med en læringsvejleder finansieres ved, at der årligt afsættes 4,4 mio. kr.

VEDLIGEHOULDESPULJE PLEJEHJEM

Forligspartierne er enige om at afsætte en pulje til vedligeholdelse af kommunens plejehjem. Midlerne skal bidrage til at sikre tidssvarende og velfungerende fysiske rammer.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2027.

Styrkelse af kvalitet på børne- og familieområdet

Forligspartierne ønsker, at Haderslev Kommune er et godt sted at vokse op. Børn og unge skal opleve tryghed, fællesskab og mulighed for at udvikle sig fagligt, personligt og socialt. Derfor investeres der i indsatser, som styrker kernevelfærden og giver alle børn de bedste forudsætninger for fremtiden. Det er særligt relevant i lyset af den demografiske udvikling, som med faldende børnetal er en reel udfordring for skoler og institutioner i kommunen.

Med dette budgetforlig er forligspartierne enige om at prioritere 123,5 mio. kr. til service og 24,6 mio. kr. til anlæg til området. Det indebærer bl.a. nedenstående tiltag.

Forligspartierne er enige om at afsætte 9,0 mio. kr. i 2027 på Børne- og Familieudvalgets område til finansiering af mellemkommunale betalinger på skoleområdet. Dermed styrkes budgetgrundlaget og den økonomiske robusthed på området.

DET SPECIALISEREDE BØRNEOMRÅDE - ENGANGSBEVILLING OG INVESTERING I DAG- OG DØGNLUGT

Forligspartierne er enige om at styrke den faglige kvalitet og skabe et bæredygtigt økonomisk grundlag på det specialiserede børneområde, som er under et økonomisk pres. En udvikling, som ses over hele

landet. For at sikre området et bæredygtigt afsæt eftergives merforbruget på 20 mio. kr. i regnskab 2026.

Forligspartierne er enige om at tage hånd om den økonomiske udfordring på det specialiserede børneområde gennem en engangsbevilling i 2027 på 15 mio. kr. Samtidig forpligter forligspartierne Børne- og Familieudvalget til at finde tiltag, som kan understøtte, at der skabes grundlag for en varig økonomisk balance.

Som et nyt tiltag er forligspartierne enige om at etablere et fleksibelt dag- og døgntilbud. Det skal styrke de lokale tilbud til børn og unge med behov for midlertidigt ophold eller aflastning. Derfor etableres en institution med 15-20 pladser. Tilbuddet skal give børn, unge og familier et nært tilbud samt understøtte god kvalitet og økonomisk rammeoverholdelse på området.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2027 og 8,0 mio. kr. i 2028.

Derudover er forligspartierne enige om, at den igangværende etablering af et børne- og ungehjem i Vojens, som allerede er finansieret, også vil bidrage til den økonomiske balance på området.

MELLEMMFORMER / TO-VOKSENORDNINGER

To voksne i undervisningen giver bedre mulighed for differentiering og støtte til elevernes forskellige faglige behov. Forligspartierne er enige om at styrke undervisningen i 0.-2. klasse gennem en udvidet to-voksenordning. For at kunne sikre fokus på arbejdet med udvikling af mellemformer er forligspartierne videre enige om, at der i forbindelse med regnskabsafslutningen for 2026 eftergives et merforbrug på 5,0 mio. kr. vedrørende distriktsøkonomien.

Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2027, 3,0 mio. kr. i 2028, 3,0 mio. kr. i 2029 og 1,0 mio. kr. i 2030 til mellemformer og to-voksenordning.

NATURVEJLEDER

Forligspartierne ønsker at styrke børns tidlige naturdannelse og sikre bedre naturtilbud til børn i dagtilbud, specialelever og børn med begrænset adgang til naturfællesskaber. Til ansættelse af en ekstra fuldtidsnaturvejleder på Naturskolen med fokus på læring, trivsel og fællesskab gennem naturen, afsættes der årligt 0,650 mio. kr. Naturskolen skal årligt afrapportere til Børne- og Familieudvalget.

HØJT BEGAVEDE BØRN

For at understøtte og videreudvikle skolernes arbejde med at sikre højt begavedes børns trivsel og læring afsættes der 0,1 mio. kr. i 2027.

FAGLIG VEJLEDNING I SKOLERNE

Faglig vejledning bidrager til at udvikle undervisningens kvalitet og understøtte elevernes faglige progression. Forligspartierne er enige om fortsat at prioritere ekstra vejledningstid, så skolerne kan fastholde en stærk vejlederkultur, praksisnær sparring og arbejdet med de faglige handleplaner. Der prioriteres 0,7 mio. kr. i 2027 til indsatsen.

DAGINSTITUTIONER I SYDBYEN OG BØRNECENTER I BEVTOFT

Når forundersøgelserne vedr. daginstitutionerne i Sydbyen og børnecenteret i Bevtøft ønskes iværksat, er forligspartierne enige om at anvise finansiering via strukturpuljen.

STYRKELSE AF INVESTERING I VÆKSTEN

Forligspartierne vil fortsat investere i Haderslev Kommunes udvikling og fremtidige vækst. Attraktive byer og lokalsamfund, stærke uddannelsesmiljøer, gode forbindelser og et aktivt erhvervsliv er afgørende for at tiltrække nye borgere, virksomheder og arbejdspladser. Derfor prioriteres initiativer, der styrker kommunens samlede attraktivitet og udviklingskraft.

Med dette budgetforlig er forligspartierne enige om at prioritere 23,9 mio. kr. til service og 137,1 mio. kr. til anlæg til området. Det indebærer bl.a. nedenstående tiltag.

GRUNDKAPITALTILSKUD

Forligspartierne prioriterer igen at understøtte udviklingen af almene boliger i Haderslev Kommune. Formålet er at fastholde en balance mellem det almene og privat lejeboligmarked. Der afsættes derfor 10,9 mio. kr. i 2030 til grundkapitalindskud, så kommunen fortsat kan medvirke til realisering af almene boligprojekter, der understøtter bosætning og varierede boligtilbud.

BLÅGRØN LIVSKVALITET – NATUR, MOBILITET OG OPLEVELSER

Forligspartierne ønsker at omsætte visionens pejlemærke om blå-grøn livskvalitet til konkrete indsatser, hvor natur, vandmiljø, mobilitet, friluftsliv og lokal udvikling tænkes tættere sammen. Målet er, at kommunens investeringer i natur og miljø ikke alene forbedrer naturtilstanden, men også giver borgerne bedre adgang til naturen og skaber flere rekreative oplevelser. Dette kan ses i sammenhæng med øvrige tiltag om outdoor, Gram Lergrav og naturvejleder.

Forligspartierne ønsker samtidig, at mobilitetsstrategien og investeringer i cykelfaciliteter, trafiksikkerhed og tilgængelighed bidrager til bedre forbindelser mellem byer, lokalsamfund og kommunens natur- og oplevelsesområder. Til realisering af mobilitetsstrategien afsættes 1,0 mio. kr. i 2028, 2,0 mio. kr. i 2029 og 3,0 mio. kr. i 2030. Hertil kommer i 2030 7,0 mio. kr. til cykelfaciliteter med 2,0 mio. kr. i tilhørende indtægter, 1,0 mio. kr. til trafiksikkerhed og 0,4 mio. kr. til tilgængelighed.

OMRADEFORNYELSE I VOJENS

Forligspartierne er enige om at gennemføre områdefornyelsen af Østergade og Vestergade i Vojens med henblik på at skabe et kvalitetsløft og nye, grønnere byrum. Det skal være til gavn for borgere og besøgende samt understøtte bosætning. Forligspartierne følger dermed op på aftalen fra Budget 2026-2029, der beskriver, at næste større byudviklingsprojekt skal være i Vojens. Foruden midlerne fra dette budgetforlig og Budget 2026-2029 er partierne enige om ved kommende budgetforhandlinger at afsætte yderligere midler, så der samlet set afsættes 80 mio. kr. til områdefornyelsen i perioden 2029-2032.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2029 og 17,8 mio. kr. i 2030.

VOJENS HALLERNE

Forligspartierne anerkender Vojens Hallernes betydning som et centralt samlingspunkt for idræt, fritidsliv og fællesskaber i Haderslev Kommune og er enige om at understøtte hallernes fortsatte udvikling.

Der afsættes 2,8 mio. kr. i 2027 til udskiftning af tage på de eksisterende boldspilshaller, 1,4 mio. kr. i 2027 til færdiggørelse af terapibassinet samt 0,9 mio. kr. årligt i perioden 2027-2030 til en anskaffelses- og vedligeholdelsespulje med fokus på løbende udvikling, energioptimering og grøn omstilling.

Forligspartierne er samtidig enige om at styrke det økonomiske grundlag for aktiviteterne i Vojens Hallerne. Der afsættes derfor årligt 0,242 mio. kr. til de folkeoplysende aktiviteter og 2,713 mio. kr. til Is-Arenaen. Herudover afsættes 2,9 mio. kr. i 2027 til dækning af underskuddet for 2025. Driftstilskuddet til terapibassinet øges med 0,883 mio. kr. i 2028.

Med investeringerne sikres attraktive og tidssvarende faciliteter samt et mere bæredygtigt driftsgrundlag, så Vojens Hallerne fortsat kan understøtte et aktivt fritids- og foreningsliv i kommunen.

ØGEDE IVÆRKSÆTTERINDSATSER

Haderslev Kommune har forholdsvis få iværksættere og en lav etableringsrate. Derfor er forligspartierne enige om at afsætte midler til at styrke iværksætter- og innovationsindsatsen, herunder iværksætterkulturen, samarbejdet med etablerede virksomheder og de lokale iværksætermiljøer. Indsatsen omfatter også iværksætteri og innovation inden for turisme.

Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i perioden 2027-2029.

ATTRAKTIVT CAMPUSMILJØ I HADERSLEV

Forligspartierne ønsker at styrke Haderslev som uddannelsesby og skabe et mere sammenhængende campus- og studiemiljø. Finansieringen skal understøtte fysiske og sociale campusaktiviteter samt styrke samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og det lokale erhvervsliv.

Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2027.

FLYTNING OG OMDANNELSE AF BOLDBANER

Børn og unge skal have gode rammer til at spille fodbold ved Haderslev Idrætscenter. Også efter at Forsvaret har fået behov for at bruge deres tidligere udlånte arealer til den kommende NATO-enhed. Derfor er forligspartierne enige om at omdanne én græsbane til kunstgræsbane samt flytte og omdanne et baneområde til to nye baneområder. For at øge trafiksikkerheden er forligspartierne videre enige om at etablere en sti i samme område, som skal adskille de bløde og hårde trafikanter. Hvis banebehovet ikke dækkes ved disse tiltag, er forligspartierne enige om at undersøge yderligere muligheder. Tiltaget er også en del af vækststrategien, da det bidrager til etableringen af NATO-enhed, som vil give arbejdspladser til kommunen.

Der afsættes 3,0 mio. kr. er til etablering af sti og 10,9 mio. kr. til flytning og omdannelse af boldbaner i 2027.

NY SVØMMEFACILITET I HADERSLEV

En ny svømmefacilitet skal skabe tidssvarende rammer for svømning og foreningsaktiviteter samt styrke kommunens samlede idræts- og fritidstilbud og bosætning. Forligspartierne er enige om at fortsætte udviklingen af svømmefaciliteten, som forventes færdig i 2030 og har en samlet anlægssum på 170,0 mio. kr., som med denne bevilling er fuldt finansieret.

Der afsættes 30,0 mio. kr. i 2030.

ØVRIGE STRATEGISKE PRIORITERINGER

FORHØJELSE AF PULJE TIL SENIORORDNINGEN

På baggrund af initiativ fra HovedMED ønsker forligspartierne at styrke og udvide den centrale og velansøgte seniorordning. Det skal understøtte bedre arbejdsvilkår for seniorer for at opretholde arbejds- evne- og glæden og derved også fortsat tilknytning til arbejdspladsen. For at flere kan få gavn af ordningen vil forligspartierne forhøje puljen med 1,0 mio. kr. årligt, hvilket vil medføre en fordobling af puljen.

RESERVEREDE MIDLER TIL STYRKEDE UDDANNELSESMILJØER

Haderslev Kommunes køb af Det Blå Gymnasiums bygninger på Kroghs Kobbøl bidrager både til campusdannelse i Nordbyen og giver mulighed for at løse nogle af kommunens bygningsmæssige udfordringer. Der er igangværende undersøgelser af to scenarier for en bygningsrøkade med udgangspunkt i bygningerne på Kroghs Kobbøl, som hver især skal styrke uddannelsesmiljøet i Haderslev Kommune. Forligspartierne er enige om at reservere midler til den model, der vælges, når undersøgelserne er færdige.

Der afsættes 25,0 mio. kr. i 2028.

LEDIGHED TÆTTERE PÅ LANDSGENNEMSNIT

Forligspartierne er enige om at fastholde den politiske retning på beskæftigelsesområdet. Den målrettede indsats begynder at vise resultater, og ledigheden i Haderslev Kommune er rykket tættere på landsgennemsnittet. På den baggrund nedreguleres kompensationsordningen med 11,7 mio. kr. i 2027.

EVENTKOORDINATOR

Forligspartierne ønsker at videreføre arbejdet med at skabe et aktivt og inkluderende havneområde i Haderslev. Indsatsen skal gennem aktiviteter og arrangementer styrke fællesskaber, kultur- og fritidslivet samt samspillet mellem havnen, byen og lokale aktører. Dermed fastholdes havnen som et attraktivt samlingspunkt for borgere og besøgende.

Der afsættes årligt 0,650 mio. kr. i 2027 og 2028.

ANLÆGSPULJE TIL FORSYNINGSSIKKERHED

Forsyningssikkerhed og opretholdelse af kritiske kommunale funktioner kræver mulighed for at foretage nødvendige anlægsinvesteringer. Med dette tiltag ønsker forligspartierne at oprette en anlægspulje, der kan søges til initiativer, der styrker kommunens forsyningssikkerhed.

Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2027, 2,0 mio. kr. i 2028 og 3,0 mio. kr. i 2029 og 2030.

STRATEGISKE FOKUSPUNKTER

Partierne bag budgetforliget er også enige om en række forhold, der skal prioriteres i fremtidige budgetforlig og igangsætte af en række initiativer, som bl.a. skal danne grundlag for fremtidige politiske beslutninger.

ANALYSEARBEJDE I FAGUDVALG

Social- og Handicapudvalget, Senior- og Sundhedsudvalget samt Børne- og Familieudvalget skal snarest muligt igangsætte en analyse på deres respektive områder via en inddragende proces. Det skal bidrage til løft af faglig kvalitet og økonomisk balance på eget område. I det arbejde skal indgå hensynet til demografiberegningerne, som ligger for 2028 og frem.

SOLCELLER PÅ TAGENE

Organisations- og Beredskabsudvalget får til opgave at udarbejde en overordnet strategi for Haderslev Kommunes håndtering af solceller på kommunale bygninger.

CIVILSAMFUNDSTRATEGI

Forligspartierne er enige om, at der skal udarbejdes en civilsamfundsstrategi, der styrker samarbejdet mellem kommune, foreninger, frivillige og lokale fællesskaber. Strategien forankres i Senior- og Sundhedsudvalget

INTENSIVERING AF ARBEJDET MED BYGNINGERNE PÅ HIORT LORENZENS VEJ

Med Budget 2026-2029 blev den ledige bygningsmasse på Hiort Lorensens Vej reaktiveret. Forligspartierne deler fortsat formålet om, at bygningerne skal kunne rumme forskellige offentlige formål og ser potentialer i de planer, der allerede er lagt. Derfor ønsker forligspartierne, at arbejdet med bygningerne på Hiort Lorensens Vej intensiveres.

ANALYSE AF MULIGHEDER FOR INTERNATIONALT SKOLETILBUD

Haderslev Kommune forventer i de kommende år at modtage flere internationale tilflyttere, derfor får Børne- og Familieudvalget til opgave at lave en analyse, som ser på behovet for etablering af et internationalt undervisningstilbud enten i form af en international linje eller en international skole. Analysen skal afdække behovet for oprettelse af tilbuddet.

TURISMEPOTENTIALE VED GRAM LERGRAV

Forligspartierne er opmærksomme på potentialet i den videre udvikling af Gram Lergrav som en natur- og turismedestination. Derfor ønsker forligspartierne, at kommunens fremtidige rolle og ambitionsniveau for området afklares, så de turismemæssige og lokale udviklingsmuligheder kan vurderes og prioriteres.

OUTDOOR

I overensstemmelse med Haderslev Kommunes kommende outdoorstrategi lægger forligspartierne op til, at Kultur- og Fritidsudvalget undersøger muligheden for at indgå i et samarbejde med relevante fonde at lave et outdoor-center i kommunen.

BEDRE OPHOLDS- OG OMKLÆDNINGSFORHOLD PÅ KLØVERMARKSKOLEN

Kløvermarksskolens idrætsaktiviteter og kunststofbanen i Sydbyen øger behovet for gode og anvendelige omklædningsfaciliteter. Derfor ønsker forligspartierne, at der afsættes finansiering i budgetåret 2031.

RESTERENDE FINANSIERING TIL KUNSTGRÆSBANE I STARUP

Forligspartierne ønsker fortsat at styrke rammerne for idræts- og foreningslivet i Starup. Derfor er partierne enige om, at den resterende finansiering af kunstgræsbanerne skal være afsat senest i 2030.

AFKLARING PÅ MULIG SAMLING AF TANDPLEJEN

Efter flere analyser og drøftelser er der behov for afklaring på spørgsmålet om mulig samling af tandplejen i Haderslev med satellit i Vojens. Forligspartierne er enige om, at en eventuel samling af tandplejen tidligst kan ske efter områdefornyelsen af Vojens er finansieret.

SOLSIKKESNOR OG DEMENSSNOR

Haderslev Kommune har i dag ikke etableret et samarbejde om solsikkesnoren og demenssnoren. Det ønsker forligspartierne, at relevante fagudvalg i 2027 drøfter og får besluttet om kommunen skal indgå i ordningerne.

FRA ORD TIL HANDLING

Forligspartierne ønsker at styrke den faglige kvalitet og økonomiske bæredygtighed gennem målrettede temabaserede analyser på de største velfærdsområder. Organisations- og Beredskabsudvalget får ansvaret for at sikre det nødvendige analysegrundlag samt konkrete implementeringsplaner for de initiativer, der følger af analyserne. Til hver analyse nedsættes en politisk-administrativ følgegruppe bestående af formand og næstformand i fagudvalget samt direktøren for området. Følgegruppen skal sikre fremdrift i analyserne samt sikre den efterfølgende implementering.

Arbejdet bør tage udgangspunkt i følgende grundlæggende principper:

- Ressourcerne prioriteres mod kerneopgaver og borgernære indsatser
- Større initiativer skal tage udgangspunkt i klart definerede mål, ansvarligt fagudvalg og konkret tidsplan
- Effekten følges gennem få, målbare resultater for økonomi, kvalitet og aktivitet
- Investeringer skal have en businesscase med forventet effekt og tilbagebetaling
- Udgifter og resultater sammenlignes løbende med relevante kommuner
- Afvigelser skal ledsages af en forklaring og forslag til korrigerende handling
- Initiativer skal ændres eller standses, hvis de aftalte resultater ikke nås
- Demografiske ændringer skal omsættes til løbende kapacitetstilpasning
- Dokumenterede gevinster kan delvist geninvesteres i det ansvarlige område

Forvaltningen får til opgave at understøtte arbejdet med dedikerede ressourcer, og derudover afsættes 1,0 mio. kr. i 2027 til at understøtte analyse- og implementeringsarbejdet, finansieret af Økonomiudvalgets Reserve- og Udviklingspulje.

Organisations- og Beredskabsudvalget skal i tæt samarbejde med fagudvalgene sikre, at det nødvendigt analysearbejde gennemføres med henblik på, at de tildelte budgetmidler på de tre store velfærdsområder anvendes med størst mulig gavn for borgerne og så økonomisk effektivt som muligt.

Særligt gældende for analysen på skoleområdet er forligspartierne enige om, at arbejdet skal være kendetegnet ved flere ting. For det første en inddragende proces med alle relevante aktører i skolen. Processen skal bl.a. indeholde et stormøde. For det andet skal arbejdet bygge på et solidt vidensgrundlag og for det tredje formidle viden og afstemme forventninger. Formålet er at sikre børns læring, trivsel og aktive deltagelsesmuligheder i forpligtende fællesskaber.

Tidsplaner for seks yderligere opgaver

For at omsætte udvalgte strategiske fokuspunkter og budgettiltag er forligspartierne enige om nedenstående tidsplaner, der skal bidrage til, at politiske aftaler effektivt bliver omsat til oplevet forskel for borgerne.

Arbejdet med bygningerne på Hiort Lorenzens Vej skal intensiveres. Derfor får Social og Sundhed til opgave at udarbejde udkast til en opdateret tidsplan og indhold, der opfylder dette mål. Arbejdet skal resultere i, at udvalget senest i 1. kvartal 2027 har mulighed for at tage beslutning, der intensiverer arbejdet.

For at kunne tage beslutningen om den eventuelle oprettelse af et internationalt skoletilbud i Haderslev Kommune skal Børn og Kultur inden udgangen af maj 2027 præsentere en analyse, der grundigt afdækker grundlaget for et sådant tilbud og forholder sig til de eventuelle gevinster. Både som særskilt skole og profil på eksisterende skole. Tidsplanen har til mål, at analysearbejdets resultater kan indgå i budgetforhandlingerne i 2027.

Som et led i vækststrategien får Børn og Kultur til opgave inden udgangen af 2. kvartal 2027 på et temamøde at præsentere turismepotentialerne i udviklingsprojektet ved Gram Lergrav. Tidsplanen har til mål, at Haderslev Kommunes eventuelle rolle kan indgå i budgetforhandlingerne i 2027.

Social og Sundhed får til opgave inden udgangen af februar 2027 at præsentere et udkast til en procesplan for udarbejdelsen af en civilsamfundsstrategi for Senior- og Sundhedsudvalget.

For at det vedtagne tiltag om etablering af dag- og døgntilbud hurtigt kan realiseres, får Børn og Kultur til opgave at udarbejde overordnet projektplan, der kan godkendes af Børne- og Familieudvalget inden udgangen af 1. kvartal 2027.

Ligeledes får Social og Sundhed til opgave at præsentere en tilsvarende overordnet projektplan for etableringen af botilbuddet på det specialiserede voksenområde. Det skal ligeledes være klar til Social- og Handicapudvalgets behandling inden udgangen af 3. kvartal 2027.

ØVRIGE BEVILLINGER

BØRNE- OG FAMILIEUDVALGET

ISTANDSÆTTELSE AF FAGLOKALER

Det er vigtigt at have gode faglokaler for at understøtte undervisningen på kommunens skoler. Forligspartierne er derfor enige om at prioritere midler til istandsættelse af eksisterende faglokaler med udgangspunkt i en samlet behovsanalyse og udmøntningsplan.

Der afsættes 6,0 mio. kr. i 2030

MINIBUSSER TIL SKOLER I VEST

Forligspartierne er enige om at videreføre og udvide ordningen med minibusser til fire skoler i Vest. Tiltaget skal styrke elevbefordringen i geografisk udfordrede områder og give skolerne øget fleksibilitet til undervisningsaktiviteter uden for skolernes matrikler.

Der afsættes 0,3 mio. kr. i 2027.

UDSKIFTNING AF STYRETAVLE I KLØVERMARKSKOLENS SVØMMEHAL

Styretavlen i Kløvermarkshallens svømmehal styrer og overvåger de tekniske installationer. Forligspartierne er enige om at udskifte styretavlen for at understøtte en sikker og stabil drift af svømmehallen og sikre, at fejl og driftsproblemer kan registreres rettidigt.

Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2028.

NYT OPHOLDS- OG GÅRDMILJØ PÅ KLØVERMARKSKOLEN

Et nyt udeområde på Kløvermarkskolen skal skabe attraktive rammer for skolens elever. Projektet omfatter en omlægning af nuværende belægning samt et opholds- og gårdmiljø, der giver eleverne bedre muligheder for fordybelse, rekreation og kreative og aktive læringsaktiviteter.

Der afsættes 0,8 mio. kr. i 2027 og 1,9 mio. kr. i 2028.

PULJE TIL CENTRALREFUSIONSORDNING FLYTTES

For at skabe sammenhæng mellem opgaver, budgetansvar og økonomi ønsker forligspartierne en omlægning af den centrale refusionsordning, hvorved midlerne, som er afsat på Økonomiudvalgets budget, flyttes til de relevante fagudvalg, hvor udgifterne opstår. Der afsættes 5,6 mio. kr. på Børne- og Familieudvalgets budget, som omplaceres af budgettet afsat under Økonomiudvalget.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

FORHØJELSE AF DRIFTSTILSKUD TIL MUSEUM SØNDERJYLLAND

For at styrke den sønderjyske kulturarv og understøtte Museum Sønderjyllands formidling, undervisning og udvikling er forligspartierne enige om at forhøje kommunens driftstilskud til museet med 0,750 mio. kr. Årligt.

DRIFT AF KUNSTGRÆSBANER I STARUP

For at sikre den fremtidige drift af kunstgræsbanerne i Starup er forligspartierne enige om at afsætte midler til den løbende drift. Tiltaget skal understøtte fortsat anvendelse og vedligeholdelse af faciliteterne.

Der afsættes 0,3 mio. kr. årligt fra 2030.

LAND-OG BYUDVIKLINGSUDVALGET

BORGERBUDGETTERING STARUP

Som led i arbejdet med udvikling af lokalsamfundene i hele kommunen ønsker forligspartierne at støtte op om mulighederne for borgerne i Starup for at få støtte til initiativer, som understøtter udviklingen i deres lokalsamfund. Der afsættes 0,250 mio. kr. I 2030 som finansieres fra puljen til område- og landsbyfornyelse.

SENIOR- OG SUNDHEDSUDVALGET

FORSIKRING AF BILER

Forsikringspræmierne på kommunens biler er steget markant. Forligspartierne er derfor enige om at dække den øgede forsikringsudgift og sikre balance i budgettet på senior- og sundhedsområdet. Der prioriteres 1,2 mio. kr. i 2027 til formålet.

AUTOMATISERET RUTEPLANLÆGNING – SYGEPLEJEN

I forbindelse med budgetanalysen på sygeplejen er der identificeret et potentiale ved anvendelse af automatiseret ruteplanlægning. Der indarbejdes en besparelse på 0,4 mio.kr. årligt på Senior- og Sundhedsudvalgets område.

UDSKIFTNING AF HJERTESTARTER

Forligspartierne er enige om at afsætte midler til udskiftning af hjertestartere. Investeringen skal bidrage til at sikre fortsat driftssikre og tidssvarende hjertestartere til gavn for borgernes tryk og sikkerhed.

Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2027.

SOCIAL- OG HANDICAPUDVALGET

PULJE TIL CENTRALREFUSIONSORDNING FLYTTES

For at skabe sammenhæng mellem opgaver, budgetansvar og økonomi ønsker forligspartierne en omlægning af den centrale refusionsordning, hvorved midlerne, som er afsat på Økonomiudvalgets budget, flyttes til de relevante fagudvalg, hvor udgifterne opstår. Der afsættes 11,2 mio. kr. til Social- og Handicapudvalgets budget årligt, som omplaceres af budgettet afsat under Økonomiudvalget.

TEKNIK- OG KLIMAUDVALGET

PULJE TIL STØJAFSKÆRMNING

Forligspartierne er enige om at etablere en pulje, der kan søges til projekter, der har til hensigt at etablere støjafskærmning fra eksempelvis motorvej.

Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2027.

MEDLEMSKAB AF GESEK

GESEK (Komiteen for grøn energi og sektorkobling) er et af otte regionale erhvervsfyrtårne. For at forsætte arbejdet med klimaindsatsen og de tilknyttede erhvervsmuligheder er forligspartierne enige om, at afsætter midler til fortsat medlemskab af GESEK.

Der afsættes 0,160 mio. kr. årligt.

HURTIGERE SAGSBEHANDLING

Forligspartierne er enige om at styrke personaleressourcer yderligere i 2027. Tiltaget skal bidrage til hurtigere sagsbehandling. Forligspartierne bemærker at området kan prioritere de samlede personale-ressourcer, således at påtrængende opgaver kan løses fleksibelt.

Der afsættes 0,650 mio. kr. i 2027 og 2028.

BROER OG BYGVÆRKER

Vedligeholdelse af kommunens broer og bygværker er afgørende for trafiksikkerheden. For at forebygge kritiske skader og sikre tryk færdsel vil forligspartierne styrke den løbende renovering og vedligeholdelse.

Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2027, 2,0 mio. kr. i 2028, 3,0 mio. kr. i 2029 og 3,0 mio. kr. i 2030.

ØKONOMIUDVALGET

ETABLERING AF KIT SYD FOR STYRKELSE CYBERSIKKERHED

Som følge af aftale mellem Kommunernes Landsforening og regeringen vil de syddanske kommuner forventelige etablere KIT Syd (Kommunernes IT Syddanmark), et fælles § 60 selskab, der skal varetage server- og netværksdrift for at styrke cybersikkerheden. Forligspartierne er enige om at afsætte midler, der skal dække Haderslev Kommunes foreløbige udgifter til KIT Syd.

Der afsættes 0,7 mio. kr. årligt.

AFGØRELSEN OM OVERTIDSBETALING FOR DELTIDSANSATTE

Foruden ovenstående strategiske initiativer afsættes der også midler fra den likvide beholdning til den udgift, som afgørelsen om overtidsbetaling for deltidsansatte medfører.

Der afsættes 25,0 mio. kr. i 2028.

UUDMØNTET ANLÆGSPULJE TIL KOMMENDE BUDGETFORHANDLINGER

Der afsættes en udmøntet pulje på anlæg til prioritering i forbindelse med kommende budgetlægnin-ger.

Der afsættes 10 mio. kr. i 2028, 20 mio. kr. i 2029 og 40 mio. kr. i 2030.

VIDEREFØRELSE AF PULJER I 2030

I budgetperioden videreføres en række eksisterende puljer på tværs af flere fagudvalgsområder for at understøtte den fortsatte udvikling og opgaveløsning i kommunen. På Børne- og Familieudvalgets område videreføres en pulje i 2030, hvortil der afsættes 2,0 mio. kr. Derudover videreføres flere puljer på Teknik- og Klimaudvalgets område, hvor der samlet afsættes 13,3 mio. kr. i 2030. På Senior- og Sundhedsudvalgets område videreføres en pulje på 1,0 mio. kr., mens der på Vækst- og Udviklingsudvalgets område videreføres en pulje på 2,5 mio. kr. Endvidere videreføres to puljer på Økonomiudvalgets område med et samlet beløb på 10,0 mio. kr. Endelig videreføres en række puljer på Land- og Byudviklingsudvalgets område, hvor der samlet afsættes 9,950 mio. kr. i 2030. Videreførelsen af disse puljer understøtter de politiske prioriteringer på de respektive områder.

FINANSIERING

I budget 2026 indgik seks budgetanalyser, som er beskrevet i det supplerende budgethæfte. Gevinsten fra analyserne på beskæftigelsesområdet og analysen på sygepleje – ruteplansoptimering indarbejdes i budgettet med -12,1 mio. kr. i 2027, -0,4 mio. kr. i 2028, -0,4 mio. kr. i 2029 og -0,4 mio. kr. i 2030, som tilføres det økonomiske råderum.

Lånemuligheden for investeringer i færger og havne samt energibesparende foranstaltninger udnyttes, svarende til en lånoptagelse på 10,0 mio. kr. i 2030.

De øvrige budgetanalyser indeholder perspektiver, som kræver yderligere belysning, før der kan træffes beslutning om eventuel implementering. Forligspartierne ønsker derfor, at de relevante emner bearbejdes og kvalificeres yderligere, så konsekvenser, gevinster og implementeringsmuligheder kan indgå i senere politiske prioriteringer.

I budgetforliget for 2027 er der, i lighed med budgetterne for de tre foregående år, afsat følgende reservepuljer under Økonomiudvalget:

- Beskæftigelsesområdet: 25,0 mio. kr.
- Budgetværn til velfærdsområdet: 12,7 mio. kr.
- Generel reserve- og udviklingspulje: 6,9 mio. kr.

Puljerne er budgetlagt under Økonomiudvalget, som efter ansøgning fra det relevante fagudvalg kan bevilge midler herfra. Budgetværnet til velfærdsområdet består i budgettet af to separate puljer, der samlet udgør 12,7 mio. kr. Disse puljer sammenlægges og administreres fremadrettet som én samlet pulje.

Haderslev Kommune er med budgetforliget med til at sikre, at kommunerne under ét overholder såvel servicerammen som anlægsloftet for 2027. Skulle det efter forligets indgåelse vise sig, at de samlede rammer overskrides for kommunerne, vil forligspartierne træde sammen og sikre, at Haderslev Kommune tager sin del af ansvaret for den samlede rammeoverholdelse.

Resultatopgørelse				
Beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Personskatter	-3.066,5	-3.094,1	-3.228,6	-3.325,3
Selskabsskatter	-55,0	-61,3	-62,7	-65,4
Grundskyld	-164,4	-167,9	-160,1	-167,6
Generelle tilskud	-1.455,3	-1.479,6	-1.442,5	-1.467,8
Indtægter, i alt	-4.741,3	-4.803,0	-4.894,0	-5.026,1
Driftsudgifter	3.235,4	3.208,8	3.180,4	3.177,5
Pris- og lønfremskrivning	-	105,1	231,3	361,1
Overførselsudgifter	1.260,6	1.266,1	1.264,1	1.264,1
Nettodriftsudgifter, i alt	4.495,9	4.580,1	4.675,8	4.802,7
Renteudgifter (nettoenter)*	-6,6	-6,7	-6,9	-7,4
Resultat af ordinær drift	-251,9	-229,6	-225,1	-230,8
Anlægsudgifter, i alt	180,5	284,3	240,8	212,3
Anlægsindtægter, i alt	-57,6	-41,4	-34,4	-13,4
Nettoanlægsudgifter, i alt	122,9	242,9	206,4	198,9
Resultat af skattefinansieret område, i alt	-129,0	13,3	-18,7	-31,9
Lånoptagelse	-9,9	-13,0	-10,0	-10,0
Afdrag på lån*	88,2	49,9	50,6	51,3
Grundkapitalindskud	7,0	0,9	0,9	10,9
Balanceforskydninger	23,2	7,4	0,0	0,0
Samlet balance på det skattefinansierede område	-20,5	58,5	22,8	20,3
Det brugerfinansierede område	-	-	-	-
Finansieret via kassebeholdningen	-16,9	-68,0	-15,0	-
Resultat i alt	-37,4	-9,5	7,8	20,3

*Renter og afdrag vedrørende lånoptagelse tilpasses i forbindelse med teknisk vedtagelse af budgettet

Driftsudgifter:

Beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Indgår i servicrammen	3.325,1	3.298,8	3.270,2	3.267,3
Indgår ikke i servicrammen	-89,8	-90,0	-89,8	-89,8
Driftsudgifter i alt	3.235,4	3.208,8	3.180,4	3.177,5

Overførselsudgifter:

Beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Overførselsudgifter	1.260,6	1.266,1	1.264,1	1.264,1

Anlæg:

Budgetforliget har resulteret i nedenfor viste midler til anlæg i forligsperioden.

Beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Anlægsudgifter	180,5	284,3	240,8	212,3
Anlægsindtægter	-57,6	-41,4	-34,4	-13,4
Nettoanlægsudgifter	122,9	242,9	206,4	198,9